

Møteinnkalling

Utvalg: Vega verneområdestyre
Møtested: Vega verdensarvsenter
Dato: 17.12.2021
Tidspunkt: 12:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 94 25 48 59. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møtet starter med lunsj på verdensarvsenteret.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 20/21	Godkjenning av møteinnkalling og protokoll fra forrige møte		
ST 21/21	Referatsaker		
RS 3/21	Årsrapport 2021 - Statens naturoppsyn (SNO)		2014/1463
ST 22/21	Søknad om dispensasjon - Lavflygning og landing - Elgmerking - Eidemsliene, Holandsosen og Kjellerhaugvatnet naturreservat		2018/8061
ST 23/21	Søknad om midler til tiltak 2022 - Vega verneområdestyre		2021/7900
ST 24/21	Bestilling av personalressurs fra SNO personell 2022		2021/7900
ST 25/21	Værstasjon Verdensarvsenter - Stiftelsen Vegaøyan Verdensarv		2021/7962
ST 26/21	Budsjettregulering tiltaksmidler Vega verneområde 2021		2021/7898
ST 27/21	Revisjon av forvaltningsplan for Vegaøyan verneområde - oppstart 2022		2012/83
ST 28/21	Søknad om midler til drift i 2022 - Vega verneområdestyre		2021/7900
ST 29/21	Eventuelt		

ST 20/21 Godkjenning av møteinnkalling og protokoll fra forrige møte

ST 21/21 Referatsaker

RS 3/21 Årsrapport 2021 - Statens naturoppsyn (SNO)

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	22/21	17.12.2021

Søknad om dispensasjon - Lavflygning og landing - Elgmerking - Eidemsliene, Holandsosen og Kjellerhaugvatnet naturreservat

Forvalters tilrådning

Norsk institutt for naturforskning, v/ Morten Heim gis dispensasjon fra motorferdselsforbudet innen Eidemsliene, Kjellerhaugvatnet og Holandsosen naturreservat, jfr. kap. IV, punkt 5 i verneforskriften for Eidemsliene naturreservat og kap. IV, punkt 4 i verneforskriftene for Holandsosen og Kjellerhaugvatnet naturreservat. Vedtaket fattes med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjonene gjelder for lavflygning og landing med helikopter i forbindelse med forskningsprosjekt på elg.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder fra 1.1.2022 til 31.3.2022.
- Det skal tas hensyn til dyre- og fuglelivet.
- Behandling i forhold til motorferdselloven behandles av Vega kommune.

Søknaden

Viser til brev av 21.11.2021 hvor NINA søker om dispensasjon fra verneforskriftene for lavflygning/landing med helikopter i Eidemsliene, Holandsosen og Kjellerhaugvatnet naturreservat, Vega kommune. Aktiviteten er planlagt i løpet av en ukes periode i tidsrommet 1.1.2022 til 31.3.2022. Endelig tidspunkt for igangsetting vil være avhengig av snøforholdene og tilgang til kvalifisert personell.

Målet med merkingen er nymerking og veiing av avkom, samt veiing og eventuelt remerking av eldre dyr og eventuelle umerka dyr.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Kjellerhaugvatnet naturreservat ble etablert ved kgl. res. av 19. desember 1997. Formålet med reservatet er å bevare et viktig våtmarksområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv. Det er spesielt viktig å verne om områdets sentrale betydning som trekk- og hekkeområde for våtmarksfugl og de botanisk rike myrområdene som finnes der. Innen reservatet er det et generelt forbud mot motorferdsel til lands og til vanns, samt lavtflyging under 300 m, ifølge kap. IV, punkt 4 i verneforskriften.

Holandsosen naturreservat ble etablert ved kgl. res. 21. desember 2000. Formålet med reservatet er å bevare et viktig våtmarksområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv. Det er spesielt viktig å verne om områdets sentrale betydning for våtmarksfugl til alle årstider. Innen reservatet er det et generelt forbud mot motorferdsel til lands og til vanns, samt lavtflyging under 300 m, ifølge kap. IV, punkt 4 i verneforskriften.

Eidemsliene naturreservat ble etablert ved kgl. res. av 15. desember 2000. Formålet med reservatet er å bevare et natur- og plantegeografisk enestående område, med blant annet mange varmekjære og regionalt sjeldne plantearter, samt tilhørende fauna. Innen reservatet er det et generelt forbud mot motorisert ferdsel, samt start og landing med luftfartøy, ifølge kap. IV, punkt 5 i verneforskriften.

I henhold til verneforskriften for Holandsosen naturreservat, Kjellerhaugvatnet naturreservat er lavtflyging under 300 m o h samt motorisert ferdsel forbudt. I Eidemsliene naturreservat er start og landing med luftfartøy forbudt.

Vurdering av saken

Omsøkt lavtflyging omfattes ikke av de generelle unntakene eller tiltak det kan gis dispensasjon til etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene. Søknaden må derfor vurderes etter den generelle unntaksparagrafen i naturmangfoldloven § 48. Søknaden er også vurdert etter naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Den omsøkte lavflygningen og landing med helikopter er vurdert opp mot § 8 Kunnskapsgrunnlaget. Kunnskapen om effektene av lavflygning i naturreservatene vurderes som lav derfor legges det stor vekt på § 9 Førre-var-prinsippet i denne vurderingen. Derfor er det lagt begrensninger på flyvingen både mht at den skal foregå utenom hekke- og trekkperioden og at det skal tas hensyn til dyre- og fuglelivet. Vi vurderer det opp mot § 10 og denne flyvingen sammen med annen lovlig flyving i området vil ikke medføre for stor samlet belastning på økosystemet.

Eventuelle kostnader ved miljøforringelser skal bæres av tiltakshaver (jfr. Naturmangfoldloven § 11).

Lavflygning til dette formålet vurderes opp mot § 12 og forvalter vurderer lavflygning som mest miljøforsvarlig og effektive metoden for å unngå/begrense skader på naturmangfoldet.

Omsøkte aktivitet vurderes å være vitenskapelig undersøkelser. Omsøkte aktivitet vurderes ikke å være i vesentlig strid med noen av de angitte verneformål.

Med bakgrunn i dette vurderer forvalter at det er hjemmel i naturmangfoldloven § 48 til å gi dispensasjon til lavtflyging og landing med helikopter i Eidemsliene, Holandsosen og Kjellerhaugvatnet naturreservater med de vilkår som er beskrevet over.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	23/21	17.12.2021

Vedlegg:

1 Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder

Søknad om midler til tiltak 2022 - Vega verneområdestyre

Forvalters tilrådning

Vega verneområdestyre vedtar fremlagte forslag til neste års budsjett til tiltak i verneområdene på Vega, jfr. tabell under. Vega verneområdestyre gjør en endelig sluttprioritering i 2022 når tildelingen fra miljødirektoratet er gjort.

Budsjett for tiltak 2022:

Tiltak	Navn	Foreslått 2022
1	Beiting i Holandsosen naturreservat	30000
2	Beiting i Hysvær/Sola LVO	30000
3	Beiting i Kjellerhaugvatnet naturreservat	30000
4	Slått i Lånan	91500
5	Fjerne spredt sitkagran	150000
6	Slått i Skjærvær	70000
7	Slått i Flovær	22000
8	Slått i Muddvær	30000
9	Hogst av sitkagran av skogbrukselever	40000
10	Informasjonsmateriell på norsk, engelsk og tysk.	32000
11	Utedo på Søla	30000
12	Utedo i Lånan	30000
13	Fuglekikkerhus	150000
14	Utarbeiding av nye verneplakater	50000
15	Marin forsøpling og informasjon	25000
16	Utbedring av jordkjeller	5000
17	Bekjempelse av predator	21500

18	Bekjempelse av predator	12000
19	Informasjon og anonsering	30000
20	Vedlikehold og utbedring av beitegjerde	20000
21	Vedlikehold av gjerde i Skjærvær	7000
22	Plukking og klipping av sitka Kjellerhaugvatnet, Holandsosen og Hysvær	20000
23	Befaring i verneområdene m/båt	30000
24	Lyngsviing Holandsosen jfr sviplanen for Holandsosen naturreservat	4000
25	Klopping Holandsosen	10000
26	Tistel Hysvær	10000
27	Ferdselsplakater Flovær, Søla, Skjærvær, Hysvær, Lånan	60000
28	Uforutsette utgifter	10000
Samlet pott		1050000

Vurdering av saken

Det overordnede målet for bruken av tiltaksmidler er at naturtilstanden i verneområdene opprettholdes og bedres. For å kunne nå dette målet er det viktig at tiltak som bedrer tilstanden til verneverdiene prioriteres høyt. Når Miljødirektoratet tildeler midler følges derfor bestemte prioriteringer, og *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* skal følges, se vedlegg.

Utgiftene til beiting i verneområdene vil i 2022 være noe høyere. Årsaken til dette er at beiting med sau ikke får bukt med sitkagranspirer i verneområdene. Sekretariatet anbefaler å sette inn geit i Holandsosen NR og Kjellerhaugvatnet NR for å beite ned og begrense ytterligere spredning.

Sekretariatet anbefaler å bruke ytterligere 150 000 på å få fjernet sitkagran i Kjellerhaugvatnet NR, med bruk av samme metode som ble brukt i et begrenset område i Kjellerhaugvatnet naturreservat i 2021. Det anbefales å leie inn noen som kan fjerne alle spirer i disse to verneområdene.

Ifølge besøksstrategien for verneområdene på Vega (godkjent 2020) er det behov for offentlig toalett i Søla og i Lånan, fuglekikkerhus ved Sveavatnet og nye temaplakater. Sekretariatet foreslår at verneområdeforvaltningen avsetter midler til disse tiltakene i 2022.

Hogst av sitkagran med skogbrukselever førte til flere utgifter enn det var budsjettet til i 2021. Sekretariatet anbefaler å høyne budsjettet for dette tiltaket slik at vi får gjennomført det også i 2022.

Stiftelsen Vegaøyan Verdensarv ønsker spleiselag for å få laget et elektronisk kart til bruk på hjemmesidene. Kartet skal ha informasjon om vern, hensyn, ferdselsforbud og restriksjoner, i tillegg til turistattraksjoner, restauranter og rorbuer mm. Sekretariatet foreslår at verneområdeforvaltningen hever budsjettet for informasjon og formidling til dette formålet.

Det har tidligere år blitt gjennomført sitkagranplukking i verneområdene med videregåendelever. Dette var ikke mulig å gjennomføre i 2021 pga. covid-19

restriksjoner. Sekretariatet anbefaler å sette av midler til å gjennomføre dette igjen i 2022.

Det er behov for flere minkfeller til vinterbruk, da flere feller av forskjellige årsaker har blitt ødelagt eller er mistet. Dette er feller som lånes ut til privatpersoner for å få gjennomført tiltak 17. Sekretariatet forslår å kjøpe inn 10 feller á 650, og legge dette inn i budsjettet til tiltak 17.

Det er satt av 30 000 til befarung med båt i verneområdene. Forvalter har tidligere dratt på befarung med SNO, men den lokale SNO ressursen har ikke hatt mulighet til å stille opp like ofte som det har vært behov for befarung. Derfor anbefaler sekretariatet at det blir satt av en sum til dette i 2022.

Det må gjennomføres lyngsviing i Holandsosen i 2022 (jfr. skjøtselsplan for kystlynghei. Holandsosen naturreservat 2018). For å gjennomføre dette trenger forvalter hjelp fra minst to personer. Sekretariatet forslår å søke midler til dette.

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Regjeringen ferdigstilte i 2019 Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, og ett av tiltakene i planen er å oppdatere strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder innen 2021. Ifølge tildelingsbrevet til Miljødirektoratet for 2019 skal "Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene kan forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder nå ta ekstra hensyn til klimaeffekter i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområde, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I statsbudsjettet for 2019 (Prop.1S (2018-2019) står følgende:

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiene, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevarer for Noregs nasjonalparker og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparker og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtelsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og

utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

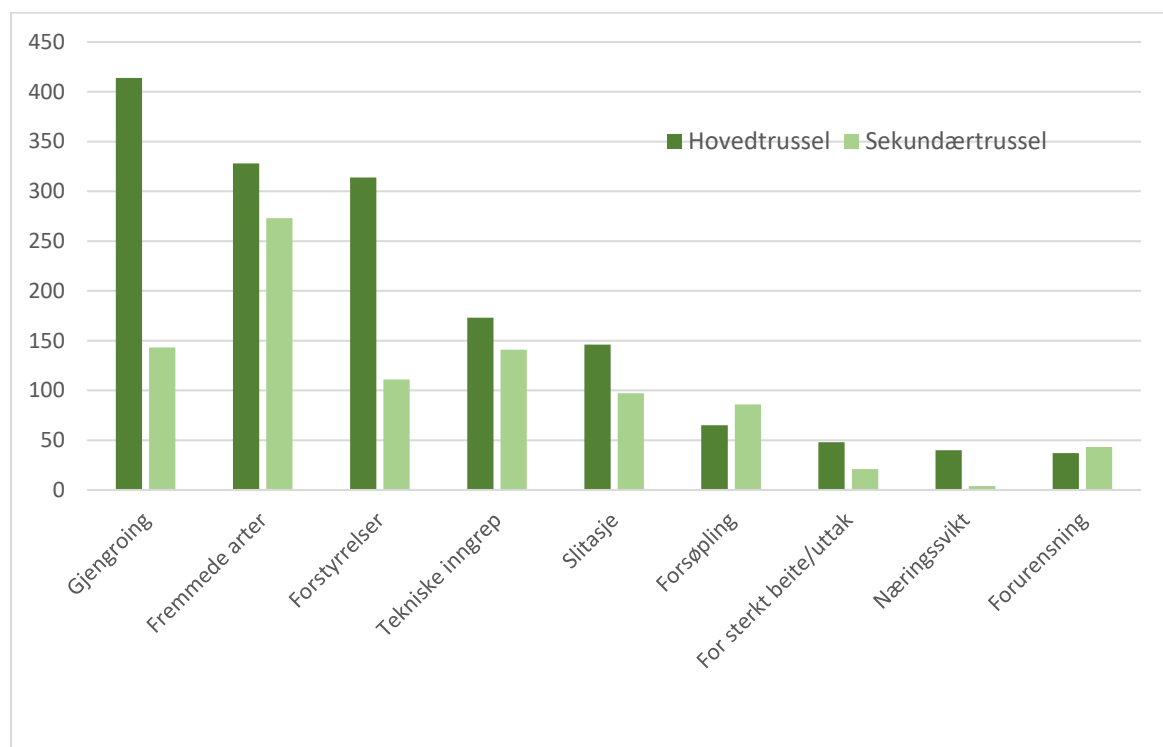
Tiltak skal være forankret i en skjøtts- eller forvaltningsplan, en besøksstrategi for området eller andre relevante styringsdokumenter.

I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd."

Prioriteringer ved bruk av midler til tiltak i verneområder

Klima – og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er gjengroing, fremmede arter, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, figur 1.

Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 31.12.2017

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende

skjøtsel), skal prioriteres høyere enn nye, større prosjekter. Det finnes likevel tilfeller der strakstiltak bør prioriteres. Dette gjelder f.eks. der det oppdages nye forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale og der trua arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt. Et annet eksempel kan være sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltningen.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder er likevel god, oppdatert informasjon i tråd med merkevaren viktig.

Målet med forvaltningen av verneområdene er å redusere truslene mot verneverdiene og å ønske folk velkommen inn for gode naturopplevelser.

Strategien vår for å nå dette målet, vil være å prioritere tiltak som innretter seg mot en bedret tilstand i verneområdene. Dette vil være tiltak som innrettes mot trusselfaktorene for de aktuelle områdene, og slike tiltak kan være både skjøtselstiltak og tilretteleggingstiltak. For å sikre en god opplevelse for besøkende, vil vi følge opp tiltak som er fremmet i besøksstrategier, og inkludert er bruk av merkevaren Norges nasjonalparker.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsar-områder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til opprettelse av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til (primært å delfinansiere) gjennomføring av denne typen tilrettelegging, og søknader til slike anlegg skal være godt begrunnet med bl.a. informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging etter universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og de har som den klare hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Kulturminner er en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Ansvar for oppfølging og ivaretagelse av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Det er egne poster på statsbudsjettet for forvaltning av kulturminner, og tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til dette formålet. Skjøtsel av enkelte kulturminner, slik som steingjerder, gravrøyser og fangstsystemer, kan likevel vurderes prioritert for samfinansiering med kulturminnemyndigheten. Eksempler på tiltak som *ikke* finansieres av tiltaksmidler eller driftsmidler er vedlikehold av bygninger i verneområder. Ansvar for finansiering av vedlikehold og drift av bygninger ligger hos eier.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	24/21	17.12.2021

Bestilling av personalressurs fra SNO personell 2022

Vedlegg:

- 1 Bestilling av personalressurs fra SNO personell 2022

Forvalters tilråding

Vega verneområdestyre vedtar fremlagte forslag til neste års bestilling av SNOs personellressurs.

Vurdering av saken

Bestillingsmøtet mellom forvaltningsmyndigheten og SNO-lokalt skal sikre god dialog og forutsigbarhet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak i felt som SNO kan utføre. Bestillingsmøte mellom verneområdeforvalter og SNO ble avholdt i november hvor erfaringer fra året som har gått ble gjennomgått. Rapport ble mottatt noen dager senere. I tillegg ble det diskutert utfordringer og behov for kommende år. Dette resulterte i vedlagt forslag til bestilling.

SNO-lokalt uttrykker at bestillingsliste for forestående år var noe omfattende, og at det ikke strakk til tidsmessig for å komme gjennom alle punktene på listen. SNO-lokalt uttrykker at årets bestilling også trolig er noe for omfattende. For 2022 har SNO-lokalt fått beskjed fra SNO-sentralt om å ikke prioritere hogst og formidling til barn og unge.

Bestillingene sendes inn innen 10. januar 2021. Etter budsjettildelingen til forvaltningsmyndigheten, gjennomføres et nytt bestillingsmøte hvor endelig prioritering av SNOs innsats avtales.

Innspill om ønsket SNO ressurs. (Sett inn nye linjer for hvert bestilte oppdrag)					
År:	2022				
Bestiller:					
Verneområder	Prioritet (kategori 1, 2, 3, 4 etc)	Verneområde/innsatsområde/lokalitet	Forankring og beskrivelse av oppdraget	Anslått tidsbruk i dagsverk	Metodebeskrivelse evt henvisning
Tilsyn/kontroll		Lånan/Skjærvær NR (inkludert)	Holde oppsyn med faste hekke- og ynglelokaliteter for trua/sårbare		
Tilsyn/kontroll		Hysvær/Søla LVO	Holde oppsyn med faste hekke- og ynglelokaliteter for trua/sårbare		
Tilsyn/kontroll		Muddvær FFO	Holde oppsyn med faste hekke- og ynglelokaliteter for trua/sårbare		
Tilsyn/kontroll		Holandsosen NR	Holde oppsyn med faste hekke- og ynglelokaliteter for trua/sårbare		
Tilsyn/kontroll		Eidemsliene NR	Holde oppsyn med faste hekke- og ynglelokaliteter for trua/sårbare		
Tilsyn/kontroll		Kjellerhaugvatnet NR	Holde oppsyn med faste hekke- og ynglelokaliteter for trua/sårbare		
Tilsyn/kontroll		Alle verneområdene i Vegaø	Holde tilsyn med grensemerker, skilt og informasjonstavler.		
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Verneområder i sjø samt dur	Felles befarings med verneområdene		2 Tidspunkt for befarings
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Muddvær FFO	Jakt/felling mink		4 Fellefangst. Betjente
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Hysvær/Søla LVO	Jakt/felling mink		4 Fellefangst. Betjente
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Lånan/Flovær FFO	Jakt/felling mink		4 Fellefangst. Betjente
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Lånan/Skjærvær NR	Jakt/felling mink		4 Fellefangst. Betjente
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Vega verdensarvområde	Jakt/felling mink		2 Fellefangst. Betjente
Tilsyn/kontroll		Lånan/Skjærvær NR	Overvåking i henhold til ilansstilt		2
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Verdensarvområdet	Organisere oppsamling av strand		4 Grunneiere i verdensarvområdet
Kartlegging/registrering/overvåking (inkludert bevaringsplan)		Lånan/Skjærvær NR og Hysvær	Øke kunnskapen om vintertilhold		3 Vinterregistrering

Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Holandsosen NR	Lyngsviing, med verneområdefor		1 Felles med verne
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Alle verneområdene i sjø	Felles befaring med båt til verne		5
Informasjon		Hysvær/Søla LVO	Jfr besøksstrategi (2020). Sette o		1
Informasjon		Lånan, Flovær og Skjærvær F	Jfr besøksstrategi (2020). Sette o		3
Informasjon		Kjellerhaugvatnet NR	Jfr besøksstrategi (2020). Sette o		1
Informasjon		Kjellerhaugvatnet NR	Jfr besøksstrategi (2020). Sette o		0,5
Informasjon		Holandsosen NR	Jfr besøksstrategi (2020). Sette o		0,5
Informasjon		Muddvær FFO	Jfr besøksstrategi (2020). Henge		0,5
Informasjon		Kjellerhaugvatnet NR	Sammarbeid med forvaltningskn		2 Delta på forvaltn
Motorferdsel	Prioritet (kategori 1, 2, 3, 4 etc.)	Verneområde/innsatsområde/lokalitet	Forankring og beskrivelse av oppdraget	Anslått tidsbruk i dagsverk	Metodebeskrivelse evt henvisning
Tilsyn/kontroll					
Kartlegging/registrering/overvåking					
Informasjon					
Arter og naturtyper	Prioritet (kategori 1, 2, 3, 4 etc.)	Verneområde/innsatsområde/lokalitet	Forankring og beskrivelse av oppdraget	Anslått tidsbruk i dagsverk	Metodebeskrivelse evt henvisning
Tilsyn/kontroll					
Tiltak					
Kartlegging/registrering/overvåking					
Informasjon					

Fremmede arter	Prioritet (kategori 1, 2, 3, 4 etc)	Verneområde/innsatsområde/lokalitet	Forankring og beskrivelse av oppdraget	Anslått tidsbruk i dagsverk	Metodebeskrivelse evt henvisning
Tilsyn/kontroll Tiltak Kartlegging/registrering/overvåking Informasjon					
Laks	Prioritet (kategori 1, 2, 3, 4 etc.)	Verneområde/innsatsområde/lokalitet	Forankring og beskrivelse av oppdraget	Anslått tidsbruk i dagsverk	Metodebeskrivelse evt henvisning
Tilsyn/kontroll Tiltak Kartlegging/registrering/overvåking Informasjon					
Andre oppgaver	Prioritet (kategori 1, 2, 3, 4 etc.)	Verneområde/innsatsområde/lokalitet	Forankring og beskrivelse av oppdraget	Anslått tidsbruk i dagsverk	Metodebeskrivelse evt. Henvisning til litteratur
Tilsyn/kontroll Tiltak Kartlegging/registrering/overvåking Informasjon					

: avtales nærmere

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	25/21	17.12.2021

Værstasjon Verdensarvsenter - Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv

Forvalters tilrådning

Vega verneområdestyre bevilger 25 000 kr til bygging av værstasjon til bruk av barn og unge utenfor verdensarvsenteret. Pengene tas fra restmidler for årets budsjett for tiltaksmidler.

Saksopplysninger

Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv har søkt midler for å sette opp en værstasjon utenfor verdensarvsenteret. Værstasjonen skal være til bruk for barn og unge, hvor de kan måle vindstyrke- og retning, temperatur, nedbørsmengde og pH-verdi i havet. Ungene kan jobbe med målingene på skjerm inne i senteret, eller direkte på værstasjonen ute. I tilknytning til værstasjonen skal det også settes opp en liten skute som barna kan leke seg i, se bilde under.

Prosjektet skulle koste kr 420 000. Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv søkte om støtte på kr 180 000 fra fylkeskommunen, i tillegg til støtte fra Unesco, resten skulle de dekke med egne midler. De fikk tildelt 100 000 fra fylkeskommunen, og avslag fra Unesco. Prosjektet har blitt nedskalert, Stiftelsen Vegaøyen verdensarv dekker 50 000, og Verdensarvsenteret skal bidra med kr 50 000. Summen for det nedskalerte prosjektet ligger på kr 220 000, se tabell nedenfor.

Budsjett:

Værstasjon, produksjon av mast	Kr. 30.000
Værstasjon, teknisk værmåler	Kr. 30.000
Værstasjon, skjerm inne	Kr. 10.000
Grunnarbeid	Kr. 10.00
Arbeidstimer 50x600	Kr. 30.000
Taljer og tauverk	Kr. 20.000
Båtskrog	Kr. 30.000
Gravearbeider	Kr. 20.000
Sveiset stativ til utkikkstønne	Kr. 20.000
Materialer	Kr. 20.000

Totalt **Kr. 220.000**

Verneområdestyret sitter igjen med litt restmidler til bruk på tiltak i verneområdene for 2021. Stiftelsen mangler foreløpig 20 000 for å gjennomføre prosjektet. Det har ikke blitt gjennomført tiltak rettet inn mot barn og unge på verneområdestyrets budsjett i 2021, grunnet restriksjoner rundt covid-19. Dette prosjektet kan skape engasjement blant den yngre generasjonen rundt vær og klimaforandringer.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	26/21	17.12.2021

Budsjettregulering tiltaksmidler Vega verneområde 2021

Tabell 1: Budsjettregulering for tiltakene i verneområdene i 2020 (merforbruk er merket med rød skrift):

Tiltak	Navn	Bestilling	Budsjett 2021	Brukt	Mer/mindre forbruk
1	1 Beiting i Holandsosen naturreservat	26000	10000	9800	-200
2	2 Beiting i Hysvær/Sola LVO	78000	30000	29750	-250
3	3 Hogst av sitkagran i Muddvær fuglefredningsområde	300000	292000	292000	0
4	4 Beiting i Kjellerhaugvatnet naturreservat	26000	10000	9800	-200
5	5 Slått i Lånan	70000	91500	84738	-6762
6	6 Fjerne spredt sitkagran	25000	15000	20000	5000
7	7 Slått i Skjærvær	50000	50000	30500	-19500
8	8 Slått i Flovær	22000	22000	13500	-8500
9	9 Slått i Muddvær	30000	30000	37880	7880
10	10 Hogst av sitkagran av skogbrukslever	35000	25000	45895,28	20895,28
11	11 Informasjonsmaterieill på norsk, engelsk og tysk.	32850	20000	9795	-10205
12	12 Rydding etter hogst av lauvkratt	20000	25000	15000	-10000
13	13 Utedo på Sjøla	30000	30000	8500	-21500
14	14 Utedo i Lånan	30000	8500	0	-8500
15	15 Fuglekikkerhus	250000	100000	79000	-21000
16	16 Utarbeiding av nye verneplakater	70000	28000	0	-28000
17	17 Hogst av sitkagran og furu i Hysvær	0	10000	0	-10000
	Informasjon/formidling av verneområdene fra verdensarvsenteret	50000	0	0	0
18	18 Marin forsøpling og informasjon	25000	50000	23511,04	-26488,96
19	19 Utbedring av jordkjeller	5000	5000	0	-5000
20	20 Bekjempelse av predator	10000	15000	6400	-8600
21	21 Bekjempelse av predator	12000	12000	16517	4517
22	22 Informasjon og annonsering	15000	10000	7205	-2795
23	23 Vedlikehold og utbedring av beitegjerde Holand og Kjeller	10000	6000	21023	15023
24	24 Vedlikehold av gjerde i Skjærvær	5000	5000	6286,3	1286,3
25	25 Uforutsette utgifter	10000	25000	111649	86649
	Samlet pott	1236850	925000	878749,62	-46250,38

Forvalters tilrådning

Viser til budsjett med fordeling av tiltaksmidler for 2021 i tabellen over (vedtatt i sak 4/2021 i Vega verneområdestyre): Forslag til omdisponering av midler:

1. Merforbruk (i tiltak 6, 9, 10, 21, 23, 24 og 25) dekkes inn med mindre forbruk i tiltak 5, 7, 8 og 11 – 18.
2. Faktura for tiltak 21 vil komme på slutten av året, forventet sum 12000.
3. Totalt mindre forbruk på 34 250 kr brukes til

a. Værstasjon verdensarvsenteret, jfr. egen sak	25 000 kr
b. Tilretteleggingstiltak i verneområdene	9 250 kr
Totalt	34 250 kr

4. Vega verneområdestyre vedtar nytt budsjett for 2020:

Tiltak	Navn	Budsjett 2021	Brukt
1	1 Beiting i Holandsosen naturreservat	10000	9800
2	2 Beiting i Hysvær/Sola LVO	30000	29750
3	3 Hogst av sitkagran i Muddvær fuglefredningsområde	292000	292000
4	4 Beiting i Kjellerhaugvatnet naturreservat	10000	9800
5	5 Slått i Lånan	91500	84738
6	6 Fjerne spredt sitkagran	15000	20000
7	7 Slått i Skjærvær	50000	30500
8	8 Slått i Flovær	22000	13500
9	9 Slått i Muddvær	30000	37880
10	10 Hogst av sitkagran av skogbrukselever	25000	45895,28
11	11 Informasjonsmateriell på norsk, engelsk og tysk.	20000	9795
12	12 Rydding etter hogst av lauvkratt	25000	15000
13	13 Utedo på Søla	30000	8500
14	14 Utedo i Lånan	8500	0
15	15 Fuglekikkerhus	100000	79000
16	16 Utarbeiding av nye verneplakater	28000	0
17	17 Hogst av sitkagran og furu i Hysvær	10000	0
	Informasjon/formidling av verneområdene fra verdensarvsenteret	0	0
18	18 Marin forsøpling og informasjon	50000	23511,04
19	19 Utbedring av jordkjeller	5000	0
20	20 Bekjempelse av predator	15000	6400
21	21 Bekjempelse av predator	12000	28517
22	22 Informasjon og annonsering	10000	7205
23	23 Vedlikehold og utbedring av beitegjerde Holand og Kjeller	6000	21023
24	24 Vedlikehold av gjerde i Skjærvær	5000	6286,3
25	25 Uforutsette utgifter	25000	111649
26	26 Værstasjon verdensarvsenteret	0	25000
27	27 Tilretteleggingstiltak i verneområdene	0	9250,38
	Samlet pott	925000	925000

Saksutredning og vurdering

Det ble bruk for uforutsett mindre midler til tiltak 5, 7, 8, og 11- 16 og 18:

Tiltak 13, Utedo på Søla, ble ikke gjennomført og er derfor ikke utbetalt. Noen av disse midlene gikk til slutføring av flytekai på Søla.

Tiltak 14, Utedo i Lånan, er ikke gjennomført og derfor ikke utbetalt.

Tiltak 15, Fuglekikkerhus ved Sveavatnet i Kjellerhaugvatnet NR, ble ikke gjennomført da Vega verneområdestyre har sendt ut materielleste, men ikke fått prislister enda. Midlene ble brukt til å etablere parkeringsplass ved Kjellerhaugvatnet NR på hovedveien mot Hongset, som startpunkt på sti inn mot fuglekikkerhus.

Tiltak 18, Marin forsøpling og informasjon, ble brukt til innkjøp av klær og utstyr til formålet. Halve potten er ikke brukt, og dekker inn overforbruk i andre tiltak.

Tiltak 17, Hogst av sitkagran og furu i Hysvær, er utført og betalt, men er betalt gjennom lønningssystemet og vises derfor ikke i budsjettet.

Tiltak 23, Vedlikehold og utarbeiding av beitegjerde i Holandsosen og Kjellerhaugvatnet NR, ble brukt til både vedlikehold av gjerde og noe hogst i områdene. Dette kom inn på samme faktura og er derfor lagt inn under én post.

Tiltak 25, Uforutsette utgifter, har gått langt over budsjett. Det kom inn en faktura i 2021 som skulle vært sendt inn i 2020. Vega verneområdestyre har også vært med å finansiere et forskningsprosjekt på Teist som NINA har gjennomført i Muddvær. Det kom faktura for mat til skogbrukselever fra 2020.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	27/21	17.12.2021

Revisjon av forvaltningsplan for Vegaøyen verneområde - oppstart 2022

Forvalters tilrådning

Arbeidet med revidering av forvaltningsplan for Vegaøyen verdensarv med tilhørende verneområder igangsettes i 2022.

1. Det søkes midler til arbeidet.
2. Det legges fram utredet sak for styret i løpet av våren 2022. Saken inneholder prosjektplan og oppstartmelding samt relevante vurderinger.

Saksopplysninger

Den nåværende forvaltningsplanen for Vegaøyen verdensarv ble godkjent av miljødirektoratet i oktober 2015. Forvaltningsplanen gjelder for 2015 – 2022, og må revideres.

Målet med forvaltningsplanen er å sette retningslinjer for forvaltningen av verneområdene som inngår i verdensarvområdet, og verdensarvområdet i sin helhet. Videre har det blitt konkretisert felles forvaltningsmål for å ivareta verdiene som ligger til grunn for innskrivningen i Unescos (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) liste over verdens kultur- og naturarv, og videreutvikle bærekraftig bruk i verdensarvområdet.

Forvaltningsplanen skal blant annet presisere og utdype verneforskriften, dokumentere tilstand for natur, kulturminner og brukerinteresser. Den skal definere mål og oppgaver med ansvarsfordeling samt gi en forutsigbarhet i forhold til behandling av saker etter verneforskriftene.

Forvaltningsplanen er utarbeidet slik at den har et langvarig perspektiv. En forvaltningsplan bør revideres første gang etter fem til syv år, deretter hvert tiende år.

Arbeidet med revidering av forvaltningsplan må skje i dialog med og involvere relevante brukergrupper, og andre myndigheter. Det er spesielt viktig å involvere grunneiere, rettighetshavere og andre som kan bli direkte berørt av spesifikke retningslinjer i forvaltningsplanen.

Med bakgrunn i dette skal styret behandle en prosjektplan sammen med oppstartmelding. Prosjektplanen skal i grove trekk beskrive hvordan arbeidet skal involvere interesser og grunneiere og milepæler i arbeidet.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområde styre	28/21	17.12.2021

Søknad om midler til drift i 2022 - Vega verneområde styre

Forvalters tilrådning

Vega verneområde styre søker om disse midlene til drift i 2022:

1. Møteutgifter for styret	60 000 kr
2. Båt befarings for styret	30 000 kr
3. Ornitologisk kartlegging Holandsosen	50 000 kr
4. Ornitologisk kartlegging Kjellerhaugvatnet	50 000 kr
5. Revidering Forvaltningsplanen for Vegaøyen Verdensarv	50 000 kr

Vurdering

Holandsosen naturreservat ble vernet i år 2000 for å bevare et viktig våtmarksområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv. Det er spesielt viktig å verne om områdets sentrale betydning for våtmarksfugl til alle årstider. Verneområdeforvalter kjenner ikke til at det her er gjort en ornitologisk kartlegging. En slik kartlegging vil være viktig for den videre forvaltningen av naturreservatet.

Kjellerhaugvatnet naturreservat ble vernet i 1997 for å bevare et viktig våtmarksområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv. Det ble gjort ornitologiske kartlegginger i 2012 og senest i 2020. I den siste kartleggingen ble det anbefalt å drive årlig kartlegging i 3-5 år for å følge utviklingen, for å blant annet følge med på hekkebestandene sett i sammenheng med beitetrykk. En slik kartlegging vil være viktig for den videre forvaltningen av naturreservatet, og vil forhåpentligvis føre til kunnskap som kan overføres til forvaltning i andre reservater.

Forvaltningsplanen for Vegaøyen verdensarv må revideres, jfr. egen sak. For å sikre lokal medvirkning må det arrangeres møter med referansegrupper, dvs. representanter fra lokale lag, foreninger og grunneiere i verdensarvområdet. Revisjonsarbeidet vil muligens gå over flere år, og bør igangsettes så tidlig som mulig. Flere av grunneierne må komme seg inn fra øyværene med båt, noe som kan være dyrt og tidskrevende, og føre til frafall ved møter. Verneområdeforvalter ønsker at så mange som mulig skal delta, med ønske om en grundig revideringsprosess. I tillegg er det behov for møtemat. Verneområdeforvalter foreslår å søke om midler til dette.

ST 29/21 Eventuelt